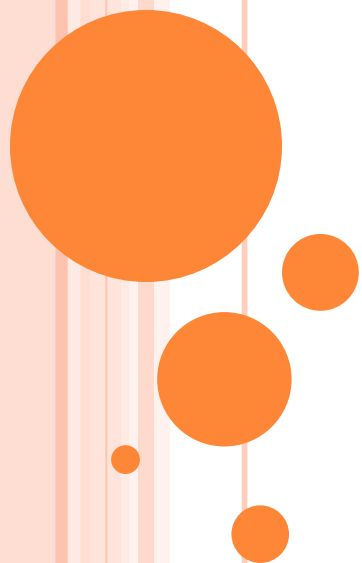

ПРИНЦИПИ ПРАВА

ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принципи права — об'єктивно властиві праву відправні начала, незаперечні вимоги (позитивні зобов'язання), які ставляться до учасників суспільних відносин із метою гармонічного поєднання індивідуальних, групових і громадських інтересів.

КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ПРАВА

За формою нормативного виразу:

- Закріплені у внутрішньодержавних деклараціях.
- Закріплені у джерелах міжнародного права.
- Закріплені в конституціях.
- Закріплені в поточному законодавстві.

КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ПРАВА

За сферою дії:

- Загальні — це принципи, що притаманні праву в цілому, діють в усіх галузях та інститутах права.
- Галузеві
- Міжгалузеві
- Принципи окремих інститутів права - діють у межах однорідних суспільних відносин, що регулюються нормами окремого інституту. Становлять цілком самостійну наукову категорію і виступають елементом, що конкретизує системи загальних принципів права.

КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ПРАВА

За змістом:

- Загальносоціальні.
- Спеціально-юридичні.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принцип справедливості, який має бути розглянутий в трьох аспектах:

- **Формальна справедливість**, яка природно присутня в самому понятті права, яка має демонструвати безсторонність та послідовність, як при виробленні, так і застосуванні правил. Ця ідея втілюється в принципі формальної рівності.
- **Змістовна справедливість**, яка втілюється в такому загальному принципі права як принцип пропорційності.
- **Процедурна справедливість**, що вимагає додержання процедурних правил, спрямованих на забезпечення справедливості результату, незалежно від інших обставин.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принцип рівності, який виходить з того, що всі, хто знаходиться в однаковому становищі мають рівні права, свободи та обов'язки, і є рівними перед судом та законом, але права, свободи та обов'язки є різними, коли право враховує розумні й об'єктивні відмінності між особами (здійснює дифференціацію), або створює тимчасові сприятливі умови для певної категорії осіб, з метою компенсації існуючої фактичної нерівності.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принцип свободи, який обумовлює такі вимоги, що мають бути втілені в праві: принцип "дозволено все, що не заборонено законом"; принцип поваги і непорушності прав людини; принцип автономії; принцип плюралізму; принцип толерантності; принцип субсидіарності та ін. Згідно з цим принципом право:

- Ґрунтується на визнанні свободи беззаперечною соціальною цінністю.
- Послідовно втілює її ідею у своїх принципах та інститутах.
- Закріплює легітимовану міру свободи.
- За допомогою юридичних засобів захищає її від будь-яких порушень.

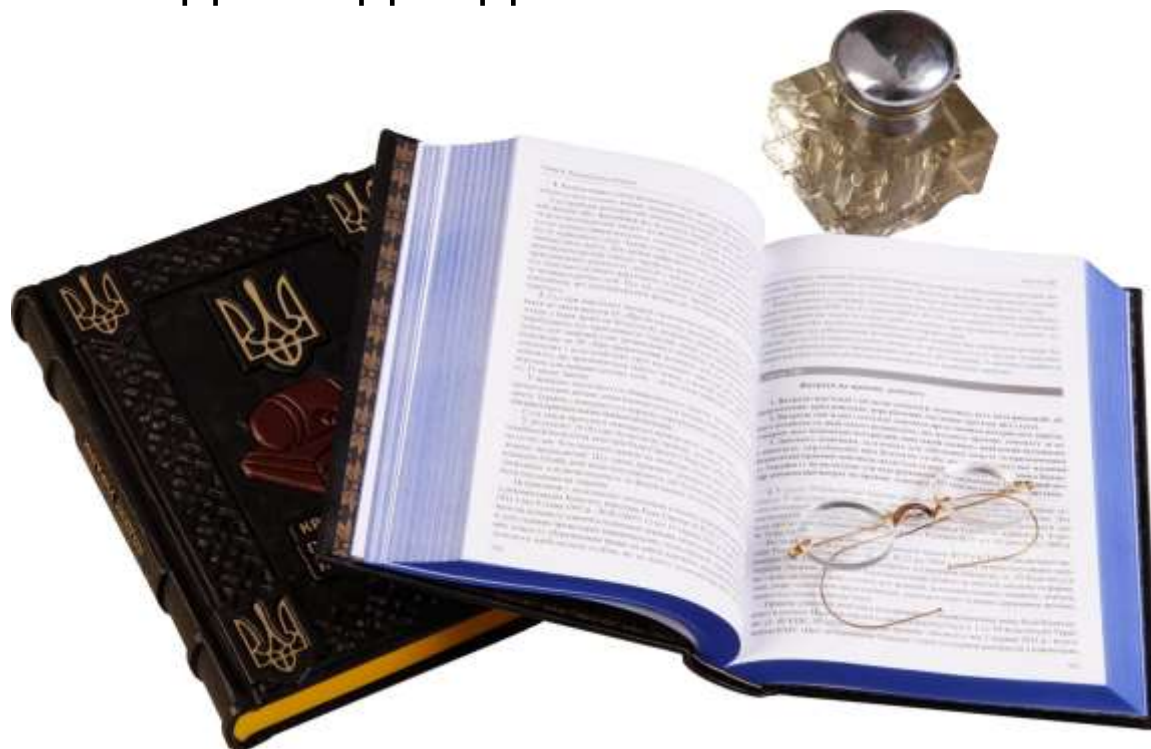
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принцип гуманізму, вимогою якого є концентрування права навколо людини, її цінностей та інтересів, забезпечення їх юридичної захищеності, створення умов для людського розвитку.

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принцип правової визначеності, згідно з яким суб'єкти повинні мати змогу планувати свої дії із впевненістю, що знають про їх правові наслідки, тобто застосування актів повинне бути передбачуваним для індивідів.

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принцип пропорційності, відповідно до якого правові обмеження повинні переслідувати істотну й легітимну мету, і при цьому мають бути об'єктивно виправданими, обґрунтованими.

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принцип добросовісності – принцип, який передбачає необхідність сумлінної та чесної поведінки суб'єктів при виконанні своїх юридичних обов'язків і здійсненні своїх суб'єктивних прав.

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Принципи законності — це ідеї обумовлені закономірностями суспільного розвитку, є засобом формування мотивів правомірної поведінки та переконання суб'єктів з приводу необхідності дотримання законів, вони відображають ставлення суспільства до нормативно-правових актів; опосередковано регулюють суспільні відносини, сприяють дотриманню та виконанню правових приписів всіма суб'єктами права; забезпечують єдину ідейну основу законності та єдність її природи; характеризують місце законності у системі правових категорій та призначення у системі регулювання суспільних відносин.

Разом із загальними принципами права існують такі:

- Міжгалузеві принципи права
- Галузеві принципи права

МІЖГАЛУЗЕВІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Міжгалузеві принципи - це принципи, що діють відразу в де-кількох галузях права. До них належать принципи судоустрою, судочинства (цивільного, господарського, кримінального) і правового становища осіб, які беруть участь у процесі. Це, зокрема, такі:

- - незалежність суддів і підкорення їх тільки закону;
- - здійснення правосуддя тільки судом;
- - рівність прав учасників судового розгляду перед законом і судом;
- - всебічність, повнота та об'єктивність з'ясування обставин справи;
- - ніхто не може бути суддею у власній справі;
- - гласність та відкритість судового розгляду;
- - змагальність сторін і диспозитивність судочинства;
- - національна мова судочинства;
- - доступність судового захисту;
- - обов'язковість судових рішень та ін.

ГАЛУЗЕВІ ПРИНЦИПИ ПРАВА

Галузеві - вихідні положення, які відображають специфіку відносин у тій чи іншій галузі.

Галузеві принципи поширюються на якусь окрему галузь права:

- у цивільному праві - принцип рівності сторін;
- в кримінальному праві - презумпція невинності;
- в трудовому праві - принцип свободи праці;
- в земельному праві - принцип цільового характеру використання землі;
- в адміністративному праві - принцип субординації.

**Дякую за
увагу!**

